

„Edinost“

haja enkrat na dan, razen redelj in pr. in. ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); avst. Trsta pa po 8 stotink (4 nvd.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

Se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepriljubljeni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upraviteljsko, in sprejemajo inšervator v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Fiat applicatio.

VI.

(Glej št. 187 od 17. avg.)

Namen vsemu našemu razmišljanju pod tem naslovom je bil torej ta, da pokažemo, kako je vladni zistem — v Ljubljani zavzet za objektivnost in za varstvo manjšin, in kako istemu zistemu v Trstu ni malo ni mar za tako conditio sine qua non stanju, ki bi bilo vsaj nekoliko podobno principu objektivnosti. V Ljubljani, kjer ni prav nikake potrebe v to, sili vlada občinski zastop in opominja večino k objektivnosti do onih, ki so v manjšini in ki nimajo moči in oblasti v rokah. V Trstu pa in v vsem Primorju, kjer bi krvavo trebalo ne le rahlih svaril, ampak drakonistične strogosti: tu molče vladni organi, križem rok, vstajajo v popolni brezbriznosti in se jim ne gane vest, če tudi jim pred nosom — in dostikrat na način, ki je tudi za državno avtoriteto samo žaljiv in izivalen — gospodovalne klike postopajo z manjšino prebivalstva, oziroma z manjšinami v javnih zastopstvih tako brutalno, tako brezobzirno in tako nasprotno vsemu zakonu in pravu, da se moramo vpraševati: velja-li tu sploh še kakov zakon? Smo-li tu sploh še v moderni in pravni državi? Imajo-li restu gospodovalne klike listino svobodnice za neomejeno — preziranje vsakega prava in vsakega zakona? So-li tu gospodovalne klike res ex lex?

Nočemo razkladati tu vse škode, ki jo oni, ki so na ta način preganjani, trpe na svojih materialnih in etičnih interesih; nočemo razkladati tu, kako nezasišano je to, ako se v sedanjih dobi prosvete tisočem in tisočem prebivalcev odrekajo kulturna sredstva, ako se jim zapirajo, oziroma ne odpirajo vrata do šolske izobrazbe: ako se tem tisočem — v zasmeh kardinalnemu pedagogičnemu načelu, zdravemu človeškemu razumu in veljavnemu državnemu šolskemu zakonu — vzlie vsem njih prošnjam, tožbam in zahtevam ne privoščajo šole v materinem jeziku! Ali naj še le povdarjamo, kakov škandal je to, da tisočem slovenskih starišev v Trstu v 16 ali 17 letih niti odgovora niso dali na njihovo prošnjo za ustanovo jedne ljudske šole? Kamo-li da bi bili ugodili tej prošnji! Ali naj govorimo, kakov škandal je to, ako je v taki mali deželi, kakoršnja je istrska z okroglo 300000 skupnih prebivalcev, okoli 18000 otrok brez šolskega pouka! Ali ne: stvar kažemo tu v prelepi luči, kajti ista je

veliko bolj kričeča, ako pomislimo, da onih 18000 otrok ni porazdeljenih po vsej deželi in na obe narodnosti, ampak so to le otroci iz slovanske narodnosti, z bok česar imamo nečuvstvo, kričeče dejstvo pred seboj, da na skupnih okroglo 180000 slovanskih duš imamo 18000 otrok, ki rastejo brez šolskega pouka edino zato, ker jim v deželi gospodovalna klika noče dati šol!!

To so dejstva, ki kriče, da v deželi gospodovalne klike naravnost insultirajo pojem in princip, ne morda popolne, ampak najprimitivnejše objektivnosti! A kje ste vi preslavni organi istega preslavnega zistema, ki ima v Ljubljani kakor med sladkih besed o potrebni objektivnosti, obzirnosti in pravičnosti do manjšine — kje ste, ko bi vendar najjednostavnjeja doslednost zahtevala tu od vas, ne le, da svarite, ampak da gospodovalnim, nasilnim in terorističnim klikam zakličete gromeči svoj: quos ego?! Kje ste?! Ni vas! Mi vas vidimo le, kako se tresete v svetem strahu, da ne bi užalili onih, ki gaziyo v blato tisto objektivnost, katero vi toli nujno priporočate — v Ljubljani!

Tudi tega nočemo povdarjati in dokazovati tu, kako da ob dopuščanju takega gaženja najprimitivnejše objektivnosti od strani gospodovalnih klik, morajo odškodovanci polagoma zgubiti vso vero tudi v objektivnost državnih organov samih! In nočemo zopet odpirati vrat, ki so itak že na stečaj odprti, s povdarjanjem, kako iz izgubljene take vere v prebivalstvu navstaja neprečelnjiva škoda za isto državno misel, katere čuvarji bi morali isti visoki ces. kr. gospodje! Nočemo izvajati nadalje po vsem logičnega zaključka z ozirom na koristi države... Pač pa hočemo v prihodnjem članku dokazati, kolika škoda navstaja za javno blaginjo, torej za skupno prebivalstvo brez razlike narodnosti, in sicer škoda na materialnih interesih in na odnošajih med obema strankama v zbornici in izven zbornice — od tega, da v obeh deželnih parlamentih, v Trstu in v Istri, nedostaje vsake sledi objektivnosti in obzirnosti do manjšine v toliki meri, da jemljejo iste vso možnost do vspešnega parlamentarnega delovanja in izvrševanja zakonito dobljenega mandata.

Tu bomo videli, koliko ima na vestine srečni zistem v Primorju!

pišeš ti. Do vojne ne more priti tako bitro. Zato te srčno in žarko prosim, da govoriš s polkovnikom in izpostuješ, da mi bo dopust podaljšan na dlje časa — najdalje, kolikor je le mogoče! V slučaju vojne — seveda — pridem v isti mah. Hočeš-li torej? Ah, kaj vprašujem — poznam dobro dušo tvojo. Posebno še, ko ti pravim, zakaj mi je toliko do dopusta! Vse ti hočem zaupati. Vem, da že uganjuješ. No, nikar ne misli, da je to kaj takega kakor kaka garnizonska ljubezen. Oh, prijatelj, — Ti me poznaš in moreš dobro vedeti, da nisem podoben in sposoben za kaj takega. Ravno zato boš vedel potem, da ljubim silno in resno. Ni za trenotek nisem dvomil, da gre tu za vse življenje moje. Ali slušaj me! Ali se spominjaš, kako sem ti pisal pred dvema leti, ko sem tudi bil doma, da sem v sosedstvu svojem videl prekrasno mlado dete? Gotovo nisi pozabil, ker že tedaj je vsaka beseda moja izdajala ljubezen mojo. Pozneje ni prišlo med nama nikdar do govora o tem, ker so nastali vojni odnošaji: ti si moral v Italijo, a jaz v Nemčijo; in morda tudi radi tega, ker ti nisem imel kaj pripovedovati, ker — odšel sem bil od tu, ne da bi bil ni spoznal ljub-

Politični pregled.

V TRSTU, dne 23. avgusta 1901

Dr. Josip Kaizl. Pogreb dr. Kaizla je bil dostojen velikega moža in češkega naroda. Vsa Praga je že na svoji zunajnosti pokazala, da se v njej danes vrši nekaj izrednega; potrti obrazi ljudstva pa so pričali, da je narod češki doživel veliko neizgodo. In res, vse ljudstvo je hitelo v baziliko sv. Cirila in Metodija, k mrtvaškemu odru dr. Kaizla, da se še zadnjič poslovijo od jednega svojih najgenijalnejših sinov, ki je odšel s tega sveta v najboljši dobi, v dobi, ko je bil ravnokar v najplodovitejšem delovanju za svoj narod. Pred odrom je bilo mnogo nad 100 vencev s trakovi v slovanski trobojnici, v belo ruže in v družih barvah, katere so podarila razna društva, korporacije, sorodniki, prijatelji in drugi odličnjaki do najvišjih državnih dostojanstvenikov. Za pogrebom je korakala nepregledna množica ljudstva, na čelu jej neštevilno odličnjakov, nekateri ministri, deželni namestnik, deželni odborniki i. dr. Pevec so peli žalostinke: »Zmrlni žal«, »Salve«, »Milosrdny, večny bože« in ob grobu »Věčný pokoj mu dej.«

Nagrobni govor govoril je načelnik eksekutivnega odbora narodno-svobodomiselnice stranke, posl. dr. Václav Škarda. Povdarjal je zasluge slavnega boritelja za pravo češkega naroda. Za njem ne žaljuje, dejal je govornik, samo njegova družina s prijatelji in znanci, temveč ves češki narod. Pomen velike, mogočne prikazni dr. Kaizla se v tem trenutku ne da opisati. Povdarjal je pokojnega vsestransko izobraženost in ženjalno nadarjenost združeno z železno energijo in sijajno zgovornostjo, vsled katerih lastnosti bi se ponahal z njim vsak narod, toliko več hvalažnost pa mu je dolžan narod češki, katerega je pokojnik neizmerno ljubil. Imel je pač, kakor vsaka javna oseba, nasprotnike, ni imel pa sovražnikov, ker si je s svojim uzornim vedenjem znal pridobivati simpatije tudi svojih najhujših nasprotnikov.

Deželnozborske volitve na Kranjskem. Na debel hloed je padla težka sekira. Na oklie katoliško-narodne stranke, ki je napovedal narodno-napredni stranki boj do noža, odgovorila je tudi narodno-napredna stranka z oklicem, ki napoveduje nasprotni stranki boj do noža. Ta oklie pozivlja volilce na volilni boj, ki, kakor trdijo isti, odloči usodo ne samo Kranjske, temveč vsega slovenskega naroda in mogoče za — vselej. Katoliško-

ljeno bitje, a nisem je spoznal, ker — čudno, ali je resnica —, nisem ni želel, ni si prizadeval, da bi je spoznal. Vedno si se mi porogoval, da sem platonik in nikdar nisi hotel umeti te strani moje duše. Gotovo nisi hotel niti prav verovati, a jaz sem vendar — užival in bil srečen le od gledanja; kar obžalaval sem lepoto mladega bitja, a nisem storil nijednega koraka, da bi se približal tej lepoti in da bi si jo osvojil — še več, odšel sem v vojno, ves plamteč od krasote, ki mi je vedno plavala pred dašo — a nisem se spoznal žnjo!

Po vojni sem zopet prišel domov. Morda je bilo mnogo vzroka in povoda temu, ker sem neprestano želel, da se nagledam divne sosede svoje. V resnici sem se mnogo zanimal zanj. Ostavivši jo kakor petnajstletno devojčico, sem si neprestano stavil vprašanje, kakova-li je sedaj, po dveh letih? Vedel sem, da je tedaj še nikdo niti opazil ni kakor odraslo deklico, a sedaj — pomrzelo me je po telesu, ko sem pomisljal, da-li ni morda že kdo tako srečen, da se je namestil v srečo mlade devojke?!

(Pride še.)

narodno stranko, katero imenuje tolpo, obdoljuje, da s svojo gospodarsko organizacijo na tisoče kmetov spravi na rob propada. Voditelji nasprotne stranke da so zaigrali še celó pravico do osebnega spoštovanja. Oklie navdušuje volilce za boj proti rimskemu nasilstvu in vsklila: »Ako nam je usojena smrt, tedaj hočemo umreti vsaj kot možje z orožjem v roki in v senci čiste zastave naše...« Konečno vsklila oklie: »Pride čas, ko krščanstvo ubije klerikalizem! — In med tistimi krščanskimi vojskami hočemo biti tudi mi slovenski naprednjaki.«

Že po obeh oklicih moremo torej dobiti nekoliko okusa, kako — živahen bo ta volilni boj na Kranjskem. Lepšega si ni mogel želeti — protislovanski zistem v Avstriji!

Iz slovanskih krogov o Crispiju.

Dunajska »Information« donša daljši dopis o Crispiju, v katerem dokazuje pisec po nekrologih iz italijanskih listov marsikaj, kar vse je za nas Slovence jako važno. Iz piščevih izvajanj zaključujemo: a) da ideja trozveze v Italiji ni tako popularna, kakor mislijo mnogi; b) da sta si bila Bismarek in Crispi po vsem sorodna v zlih namenih z monarhijo Habsburgov; c) da sta bila oba ta dva moža nespravljiva sovražnika Slovanov; d) da je jednostavna laž to, da je bil Crispi lojalni nasproti Avstriji in da je mislil le v Srednjem morju na veličino Italije, marveč da je resnica ta, da je že Crispi davno mislil na to, na kar se italijanska diplomacija sedaj pripravlja v Adrijanskem morju, ali konkretnije povedano: v Albaniji.

ad a.) Italijanski listi proslavljajo večinoma le ono dobo Crispijevega delovanja, ko je bil učenec Mazzinijev: upornik, revolucionar, orjak v italijanski epopeji. Z grajo pa pričenjajo pri diplomatu Crispiju od leta 1876. dalje.

ad b.) Crispi je stopil v trozvezo le radi Bismarcka in Nemčije. Avstrijski monarhiji pa je bil vsikdar najhujši sovražnik. Ravno zato, ker je bil to, je pomagal Bismarcku, vedé, da hoče ta poslednji potom mirne evolucije izvesti nemško idejo na račun Avstrije! Crispi ne bi bil namreč želel ničesar bolj nego vojne z Avstrijo, ali pa kongresa, ki naj bi meje Avstrije »rektificiral« tako, da bi Tirol, Istra in Trst pripadli Italiji. Ali zveza z Nemčijo mu je branila to in Nemčija je mogla po postopni infiltraciji gladiti germanizaciji pot do Trsta.

ad c.) Memoari Crispija dokažejo, kakov sovražnik je bil Slovanom. On niti pojma ni imel o razvoju Slovanov in njih bodočnosti. Noben narod v Evropi ne briljira s takim nepoznanjem slovanskih razmer in stremljenj kakor Italijani, a fenomenalna ignoranca Crispijeva v tem pogledu je še nadkriljevala nevednost njegovih rojakov. Položaj v Rusiji je bil zanj zaprt knjiga. Crispi in Bismarek sta bila taka sovražnika Slovanstvu, da je izključeno, da bi se dva taka sovražnika še mogla pojaviti v javnem življenju Evrope.

ad d.) Crispijevi memoari dokažejo, da je Italija namerjala zasesti Albanijo s 40.000 možmi v isti hip, ko je Avstrija zasela Bosno. Ta načrt se sicer tedaj ni posrečil, ali seme je padlo in sedaj raste in se razvija. Crispi se je intenzivno bavil z Albanijo. Zato je smatral vsako ekspanzijo Avstrije na Balkanu kakor nevarno za Italijo. On je bil istega menenja, kakor vsi italijanski diplomate, namreč, da Italija mora zasesti vztočno obal morja Adrijanskega! Albanija naj bi bila v podlago balkanski politiki Italije. Crispijeve ideje so to, ki so v Italiji padle na plodna tla, in zdi se, da se Italija pripravlja, da bi jih uresničila!!

Ali jedno je prezrl Crispi in to je postalo usodno za Italijo, to namreč, da je

PODLISTEK

Pripovedovanja starega papirja.

Hrvatski pisal Šandor Gjalski. Poslovenil M. C-tč.

Zatem prihaja pismo, naslovljeno na prijatelja njegovega, ki je menda pozneje tudi zbral vsa pisma. Piše mu: »Ti se jeziš name, ker v tako resnem času nisem pri regimentu in da, nasprotno, prosim za dopust. Ti ne moreš nikakor spraviti tega v dostojno zvezo z vojaško častjo. Prestrog si, prijatelj! Da si ti na mojem mestu, prepričan sem, da tudi ti ne bi mogel drugače postopati. Ni ga pod solneem, ki ne bi bil v mojih okolišnih istotak. Ah — dobri in mili prijatelj moj, da bi vedel, kako sem srečen tu! Za to bo trebalo ravno od mene tem več možnosti in junaštva, nego-li od katerega drugega v vsem regimentu — dá: v vsej vojski, ko trobenta zatrobí in pokliče v boj. Koliko bom moral zapustiti — — —! Ne psuj me torej; saj jaz vendar ne mislim odpasati sablje in ne morem ni misliti na to, da ne bi se tudi nadalje boril za slavo in moč zastave svojega cesarja in kralja. Ali zdi sem in nadejam se, da ni še vse tako, kakor mi

Bismarek le zlorabljal njega in Italijo in da je imel s poslednjo istotako zavrtae namene kakor z Avstrijo. Nemška politika Crispija je provzročila Italiji veliko škodo, zlasti na finančnem polju. Njega kolonialna politika jo je dovela do poraza pri Adui, a njega balkanska politika bi utegnila dovesti Italijo do grozne politične katastrofe. Voditelji italijanske politike naj bi dobro premislili, predao z inavguriranjem Crispijeve balkanske politike izzevoje vse Slovanstvo na boj na življenje in smrt ter vzbude rivaliteto družih evropskih velevlasti.

Francosko-turški spor. Iz novejših vesti je posneti, da francosko-turški spor bržkone ne bo imel takih resnih posledic, kakor je bilo videti. Francija da misli še le tedaj definitivno in popolnoma pretrgati diplomatske zveze s Turčijo, ako bi sultan vstrajal v svojem postopanju. Precej pomirljivo deluje tudi vest, da se francoski minister za vnane stvari, kljub vestem iz Carigrada, ni še povrnil iz Aricë v Pariz. Turški poslanik na Francozskem, ki se nahaja sedaj izven Pariza, dobil je nalog, naj se ne poda na svoje mesto, dokler se ne ustanove zopet diplomatski odnosi. Za sedaj da Francija ne misli na resno demonstracijo na morju.

Tržaške vesti.

Ustanovitev nove »Ginnastice« propovedana. Naši čitatelji se bodo gotovo še spominjali, da je pred nekaj meseci tukajšnje c. kr. namestništvo razpustilo bivšo laško telovadno društvo »Unione Ginnastica«, ker je isto prestopilo svoj delokrog in kazalo irredentistične tendence. Pred kratkim so trije Italijani, med njimi dva člena razpuščenega društva, predložili namestništvu nova pravila za ustanovitev sličnega društva samo s spremenjenim imenom in z nekoliko stilistično spremenjenimi pravili. Prejšnje društvo se je imenovalo namreč »Unione Ginnastica«, novo pa bi se imelo imenovati »Società Ginnastica«. Irredentisti so hoteli uprizoriti sedaj s tem društvom zopet isto igro, kakor so jo uprizorili pred več leti, ko je vlada razpustila tedanje laško telovadno društvo, ki se je imenovalo, ako se ne motimo, ravno tako, kakor bi se imelo imenovati novo društvo, katero hočejo ustanoviti: »Società Ginnastica«. Svoj korak utemeljuje namestništvo s tem, da bi novo društvo bilo popolnoma identično s prejšnjim razpuščenim in da bi nadaljevalo z gojenjem irredentističnih teženj. Mi pa dostavljamo, da se bodo v Trstu, kljub vsem razpuščevanjem in prepovedovanjem laških društev, gojile irredentistične težnje, dokler bo vlada rabila taka palijativna sredstva, ki ne le da nič ne odpravljajo zla, ampak je še povspešujejo, ker je obdajajo z gloriozno mučeništvom. Primorski vladni zistem je isti, ki — četudi ne hoté — vzdržuje in krepi irredentistične težnje, ne pa kaka »Unione«, kaka »Società« ali pa kaka »Pro patria«, katero je tudi svoječasnó doletela ista usoda, ne da bi bila s tem preprečena nič manje irredentistična »Lega nazionale«. Gospodje na namestništvu naj bi raje »razpustili« sami sebe ali svoj sistem in videli bi kmalu, kako hitro bi izginil irredentizem iz naših dežel. Z razpuščanjem društev ne dosežejo prav čisto nič. Dokler se bo vlada kazala tako slabotno nasproti voditeljem italijanske politike, dokler jih bo še nadalje razvajala s tem, da ustreza vsem njihovim zahtevam — pa najpomenjajo iste še tako krivice za nas Slovane! — ne sme pričakovati, da bi se stvari obrnile na bolje. Vlada ima samo jedno sredstvo, s katerim more uničiti irredentizem in to sredstvo je: pravica Slovanom!!

To je pa že preveč! Skoraj vsaki dan čitamo, kako laški podaniki pretepajo naše ljudstvo in to baš oni, ki prihajajo v Trst, da si tu odženejo — glad! Govorimo o prodajalcih rudečih buč (angurije).

Včeraj smo čitali, da je en tak lačen-berger drzno odkril našega vojaka in mu celo kapo pridržal, dokler ga ni redarstvo poučilo o tem, kaj se sme in kaj se ne sme! Vojak je kupoval bučo in zahteval, da bodi ista dobra. Ker se je pa pokazalo, da buča ne odgovarja zahtevam vojakovim, je isti ni hotel vzeti — zato mu je pa prepotentni Kalabrež snel kapo z glave!!

Dali so mu za ta dovolj nesramni čin samo 6 ur zapora, kar se nam zdi dovolj — premalo!

Včeraj zopet so polentariji od »angurije« naklestili 14-letnega fantiča in mu baje grozili z — nožem!!! Dotični junak je v rokah

pravice, od katere pričakujemo, da ga — za izgle — pouči, kako tu v Avstriji ni smeti postopati!

Najradikalnejša lekeija tem pritepuhom bo pa ta, da se naši ljudje vzdržijo od kupovanja »angurij« — itak jako škodljivih za zdravje! In ako je že hočejo imeti, naj kupujejo od naših domačih prodajalcev, ki jo — ker kupujejo na debelo — prodajajo po isti ceni kakor oni iz blažene dežele. S tem bodo zavarovani pred ostrimi noži laških divjakov!

Krožek socijalnih študij in delavske organizacije proslavé v nedeljo, dne 25. t. m. o poludne, otvoritev novih skupnih prostorov v ulici Boschetto št. 3 I. nd.

V Devin! V nedeljo dne 25. t. m. poleti naš »Tržaški Sokol« v Devin. Vsem bo še v ugodnem spominu izlet, ki ga je priredilo isto društvo pred leti v oni isti kraj, kjer se trde kraške skale poljubljajo s šumečimi morskimi valovi. Devin je jedna najvažnejših naših postojank ob morju, v katero se, hvala Bogu, zastoni zaganjajo neprijateljski naskoki. Izlet sam na sebi že bo krasen; tem ugodnejši pa bo, ker se tega slavlja udeležijo razna druga društva, kakor »Goriški Sokol«, pevsko društvo »Nabrežina« iz Nabrežine (z zastavo), domači pevski društvi »Kolo« (z zastavo) in »Slovansko pevsko društvo«. Zabave torej ne bo manjkalo, a — kakor čujemo — je od bor »Sokola« poskrbel vse možno za dobro postrežbo izletnikom. Ker »Tržaški Slovenci« niso imeli letos nobenega večjega izleta, je naravno, da je veliko zanimanje za ta izlet ter se je nadejati, da se naše občinstvo mnogoštevilno odzove vabilu »Sokola« v Devin. Za nedeljo dne 25. t. m. naj bo vsakemu v deviza: V Devin!

Ob 3. uri popoldne odpluje v nedeljo parnik »Zaule« s »Trž. Sokolom« od pomola S. Carlo v Devin. Pomol S. Carlo je nasproti bivši namestništvu palači. Prihod v Devin bo ob 4. uri in en četrt popol., povratek v Trst okolo 11. ure in četrt. Razni parnika porabijo izletniki lahko tudi zabavni vlak, ki odhaja iz Trsta ob 2. uri 45 m. ter prihaja v Devin ob 3. uri 37 m., a v Trst se vrača ob 9. uri 36 m. Oni, ki ne morejo iti ni s parnikom, ni z zabavnim vlakom, se morejo peljati z vlakom, ki odhaja iz Trsta ob 4. uri 35 m. in se vrača iz Devina ob 10. uri 53 m. Glede vožnje ni torej nikakih težav. Cena vožnji s parnikom, z vstopnico na veselico vred, je 2 K za osebo. Vstopnina na veselico za druge izletnike je 30 nvč. Otroci plačajo polovico, a člani v sokolski opravi so vstopnina in vožnina prosti. Sl. občinstvo se opozarja ponovno, da se vozni listki dobivajo v kavarni »Commercio« in se bodo — kolikor jih bo še na razpolago — prodajali v nedeljo popoldne na parniku od 2. ure pa do odhoda.

Tombola na Opčinah. Iz spodnje okolice smo prejeli: Videti je, g. urednik, da je notica od 5. t. m. v cenjeni »Eduosti« o »pošteni reklami« vsaj na Opčinah dosegla svoj resnično-pošteni namen.

Včerajšnji Vaš dopisnik z Opčin vsaj, ki nam naznanja veselico in tombolo, ki se bo vršila dne 25. t. m. istotam, nič ne jaduje, nič ne toži, ne jezi in ne srdi se nad »Sokolom« in »Zaržo«, ki napravita ravno istega dne izlet oziroma veselico, ampak »obe« društvi, kakor tudi »Zvon« in »Zavarovalnico« priporoča onim, katerih je Bog ustvaril kakor »listja in trave«. Pravi, da se tako mogočno število prav lahko razdelimo na tri dele: Eni naj se s čilim, bistrim in simpatičnim »Sokolom« — gojiteljem slovanske ideje in vzajemnosti, negovateljem žarne ljube do milega nam roda — popeljejo v zavedni Devin! Drugi, ki nimajo tako »močnih perutnic«, naj idejo mnogo bliže, k svetli »Zarži« v Rojan, kjer jim ne bo treba cele »cinkvine« stroškov. Tretja »armada«, čije »moštvo« ima dobre in dolge korake, »napihnjena« kolesa ali pa ljubi »Lukamatijo«, naj pride na Opčine po »junice«, »slam moreznice«, po »dva prešiča« itd.

To je v resnici prava, poštena reklama, kakoršnje ne čitamo »kar vsaki dan«. Zato vrni, kdor le more, Opencem »milo« za drago, in:

„Kdor zleti ne sè Sokolom,
Al' ne ide k Zarži zlati,
V Opčini naj pride s »Sokolom«
Ali peš naj se priklati:
Tudi z vlakom na postajo
Drugi lahko se podajo;
In od tam naj brž hitijo,
Da pri igri kaj dobijo!“

Ide naj torej, kdor je le v stanu, na Opčine:

„Da prinese majhen dar
Naši stvari na altar:
V prid zavarovalnice,
Naj daruje novčice!
— To se pravi, to se ve:
Kupi naj kartelice!
Če mu sreča se smeji,
Nekaj zraven še dobi;
Če pa ne — vse jedno je!
Le da spolnil je dolžnost:
„Dar položiti na altar!“
Mu potem je malo mar,
Naj bo meča al pa kost!“

Na veselo avidenje, dragi Openci, Vam kliče prijatelj onega, ki je priporočal pošteno reklamo.

»Zveza tržaške slovenske mladine« je imela, kakor javljeno, svoj izredni občni zbor v nedeljo 18. avgusta 1901 ob 5. uri popoldne. Zborovanje je odprl namestnik predsednika, gospod E. Volarič, z lepim govorom, v katerem je vspodbujal udeležbo na narodnem polju in je razkladal pomen, ki ga more zadobiti tako, iz mladega življa sestavljeno društvo za bodočnost tržaškega Slovanstva. Potem je povabil tajnikovega namestnika, g. A. Žiberno, da poroča o društvenem delovanju v tekočem letu. Gosp. Žiberna je navajal razloge, ki so privedli društvo do izrednega občnega zbora. Ti bi bili smrt velezaslužnega predsednika F. Medena, demisijski podpredsednika V. Petelina, potrjevanje v vojske E. Volariča, R. Baše, V. Germeka, izključenje R. Vodopivca in odpotovanje R. Žiberna. Iz tajnikovega poročila je razvideti, da je društvo nadaljevalo plese do 25. marca 1901., da je dne 23. junija t. l. priredilo vrtno veselico na vrtu šolskih zavodov pri sv. Jakubu, da je na slavnosti bratskega društva »Kolo« odposlalo deputacijo. Povod smrti predsednika Medena in udinje F. Berginec je društvo položilo venec z narodnimi trakovi. Predsedniku je dalo napraviti lep nagrobni spomenik in sicer z rododarnimi darovi udov in prijateljev. Nabralo se je 87 kron 24 st.; spomenik je stal 74 K, preostanek 13 kron 24 st. se je izročil ubogi materi. Društvena blagajna šteje okolo 700 K, od teh je 650 uloženih v »Trž. hranilnici in posojilnici«. Na predlog gosp. Merkelta so bili z vslikom izvoljeni v odbor: predsednikom: V. Petelin; podpredsednikom: J. Mikulic; tajnikom: A. Žiberna; blagajnikom: J. Znidaršič. Odborniki: J. Sosič, J. Pahor, A. Slavič. Namestnika: M. Mayer in E. Sovič. Pregledovalci računov: A. Carnielli in F. Intihar.

Gospod tajnik se je zahvalil v imenu novoizvoljenega odbora za zaupanje, poverjeno mu se soglasno izvolitvijo; nadalje se je zahvalil »Delalskemu podpornemu društvu« za prepustitev prostorov za seje in občne zборе, glasilo »Eduosti«, ki brezplačno objavlja vsako društveno notico, pevskemu društvu »Slava« za blagohotno sodelovanje na koncertu. O točki slučajni predlogi sta se oglasila za besedo uda gg. Muha in Merkelt z opazkami gledé plesne sezone, ki se odpre s 1. septembrom 1901.

Tako se je vršil izredni občni zbor naše mladine, ki tekmuje častno z drugimi narodnimi društvi za doseg naših idejalev. — Le naprej, naprej mladina — Tebe kliče domovina. **Mladostlovenec.**

Stanovanje za oženjene finančne stražnike. Finančno ministerstvo je, upoštevaje svoječasnó uloženo prošnjo tržaških finančnih stražnikov, odredilo, da bo erar od sedaj naprej vsakemu oženjenemu finančnemu stražniku, ki nima stanovanja v naravi, plačeval direktno primerno stanovanje. Do sedaj se zgoraj omenjeni finančni stražniki dobivali za stanovanje 14% od svoje plače, kar pa je bilo v Trstu, vsled velike draginje stanovanj, veliko premalo, tako, da so morali finančni stražniki od svoje ostale plače dodajati za stanovanje še kakih 100 gld. na leto. Razven navedene spremembe, izplačeval se bo istim tudi relutum za postelje, katere jim pripadajo, a se jih ne poslužujejo. Za to spremembo se morajo finančni stražniki zahvaliti največ voditelju glavnega carinarskega urada in pa finančnemu ravnatelju, ki sta se toplo zavzela za nje.

Najgrši dan v letu, za Tržačane namreč, je dan 24. avgusta, tako, da se tega dneva boji skoro sleherni tržaški prebivalec. Ta dan pa ni »grd« samo za ljudi, ki se tega dne selijo iz hiše v hišo, iz ulice v ulico, ampak je »grd« tudi za vsakovrstne golazni in še posebej za — miši! Pomislite samo na slučaj, da je v enem stanovanju družina, ki razpolaga z obilico življenjskih sredstev, kjer imajo zraven ljudi tudi miši vsega v obilici! Ta družina se seli in na njeno mesto pride

druga, ki razpolaga z obilico — maček! Joj, kaka sprememba za revne brzonogice!! Najgrnejši pa je ta dan za one, ki morajo iz stanovanja, a nimajo sredstev, da bi si preiskrbeli streho, kjer bi pohranili svoje revne hišne stvari! Teh je tu, kakor po vseh velikih mestih — preveč! Jutri, ali najdalje pojutrašnjajim bomo čitali, kako je ta ali ona revna družina ostala na — cesti, ker si ni mogla preskrbeti koticke, kjer bi legla k počitku in kjer bi si skuhalo malo gorke vode (kave?) v »pokrepčanje« po napornem delu. Tu naj bi »slavni« magistrat storil svojo dolžnost! Tu naj bi bogatini priskočili na pomoč nesrečnikom in jim odkazali kak kotichek v svojih velikih hišah — to bi bilo delo usmiljenja, delo, vredno istih bogatašev, in delo, ki bi gotovo donášalo božjega blagoslova takim samaritanom!

Učekar obsojen. Znani vodja tržaških »socijalistov« (da Bog pomagaj) in bivši socijalistični kandidat za peto kurijo, Karol Učekar, je stal včeraj pred goriškim okrožnim sodiščem, obdolžen, da je zasramoval vero. Dvorana je bila natlačena socijalistov in krščanskih socijalistov, ki so z velikim zanimanjem sledili razpravi. Tožence je priznal, da je izgovoril inkriminirane besede, da se pa ne čuti krivega zločina. Dne 7. julija je bil v Dreherjevem salonu v Gorici shod, ki je imel primerjati socijalno - demokratični in krščansko-socijalni program. Učekar je kakor poročevalec razlagal program socijalnih demokratov, ki stremi za ločenjem cerkve od države, za odpravo stalne vojske itd. Učekarju je odgovarjal krščanski socijalist, profesor teologije, dr. Alojzij Faidutti, ki je pobijal socijalistični program. Njemu sta nasprotovala dva Goričana, na kar je zopet odgovarjal dr. Faidutti. Slednjič je govoril Učekar še enkrat in je v svojem govoru napal sv. pismo in vero. Učekar je bil radi tega čina obsojen na 6 tedensko težko ječo.

Opeharjena služkinja. Pred temi leti zaljubila sta se zlatar Viktor C. iz Pirana in služkinja Ana K., ki je bila takrat v službi pri neki rodbini v ulici Madonnina. Oba sta seveda srebrala ljubezen z veliko žlico in brumni Viktor je užival v žarkih te ljubezni tudi gmotne ugodnosti, t. j.: Anica je hranila denar, Viktorček pa je istega — zapravljaj! In sicer je Anica tekom časa prihranila 500 kronic in Viktorček je v ravno istem času napravil ravno tako veliko svoto. Do tu je šlo vse skupaj kolikor toliko v redu, ali kar na enkrat je prišel Viktor na neko originalno in nenavadno idejo. Zahteval je, naj Ana odpotuje v Ameriko, kamor pride za njo tudi Viktor, da se tamkaj — poročita. Ana je bila ravno nasprotnega mnenja in je menila, da bi se to z malo dobre volje čisto lahko opravilo tudi tukaj v Evropi, kjer koncem koncev poroka vendar nekoliko več drži, nego v Ameriki, kjer je morda vsaka druga stvar bolj solidna, nego ravno poroka. Med obema zaljubljenecema je nastalo na to pogajanje, ki je dovelo sledajič do končnega rezultata, da pojde Ana v Italijo, kamor pride pozneje tudi Viktor. Prvi del tega sklepa se je res izvršil, drugi pa ne več: Anica je odšla v Italijo, ne pa Viktor, ki je, ne ve se kako, čisto pozabil na svojo Ano in na Italijo in je tako naneseš goli slučaj, da se je poročil — z neko drugo. Ana pa se je povrnila sedaj semkaj in upa, da s pomočjo pravice reši vsaj ono, kar se morda še rešiti da, t. j. onih 500 kronic, katere jej je Viktorček svoječasnó pozobal.

Rešena ladija. Parnik »Audax« je rešil včeraj v miljskem zalivu jadrenico »Madonna delle grazie«, ki je vsled nemirnega morja bila v nevarnosti, da se potopi. V ladiji je bil sam gospodar iste, Maksimilijan Costanzo, in sicer oni Maksimilijan Costanzo, ki je dne 7. t. m. na svojo ladijo rešil brate Štefè, ki so bili v nevarnosti, da se potope, ker je v njih ladijo zadel parnik »Thalia«, ter jo poškoval tako, da je začela ista polagoma napolnjevati se z vodo.

Iz-pred deželnega sodišča. Pred tukajšnjim sodiščem je stal včeraj 15-letni Milan Umek, ki je pri trvdki Zennaro & Gentilli, kjer je bil v službi, poveril 129.30 K. Sodni dvor je obsodil Umeka, katerega je branil odvetnik dr. Slavik, na jednome-sečno ječo.

Nesreča v ladjedelnici S. Marco. Včeraj jutraj je padel s krova gradeče se vojne ladje »Arpad« v notranjost iste 37 l. delavce Anton Toškan in se tako močno poškoval, da so ga morali na rokah nesti na rešilno postajo v ladjedelnici. Zdravnik je konstatiral, da si je ponesrečenec polomil več

reber in da si je poškodoval tudi notranje organe. Ko mu je podelil najnujnejšo pomoč, dal ga je prenesti v bolnišnico.

Dražbe premičnin. V soboto dne 24. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbes tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Monfort 5, mizarska oprema; zagata del Moro 6, hišna oprava; ulica Farneto 26 in Paduina 1, hišna oprava; ulica della Valle 2, hišna oprava; ulica Commerciale 9 in Ghega 5, hišna oprava; ulica Sanita in zapori v ulici Tigor, obleka in dragocenosti.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 28.0, ob 2. uri popoldne 30.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765 3. — Danes plima ob — predp. in ob 4 39 pop.; oseka ob 10.53 predpoludne in ob — popoldne.

Odbor polit. društva »Edinost« bo imel jutri v soboto ob 8. uri in pol svojo sejo, v katero so vabljeni odborniki in namestniki.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu vabi na vrtno veselico s petjem, godbo, igro, šaljivo pošto in plesom, katero priredi ob priliki obletnice blagoslovljenja društvene zastave v nedeljo, dne 25. avgusta 1901, v gostilni g. Trevena pri »Zlati kroni« v Rojanu. Petje vodi društveni pevovodja g. Ferdo Pertot. Vspored: 1. Iv. pl. Zajc: »Banovska«, koračnica, godba. 2. Aljaž: »Za ostali ptič«, mešan zbor. 3. Dvofak: »Vesela v vrtu«, sinfonija, godba. 4. A. Nedved: »Dijaška«, moški zbor s samosplovom tenora. 5. Zirer: »Lahko noč«, valček, godba. 6. Wagner: »Koračnica iz opera Tannhäuser«, godba. 7. Brož: »Spomin na Zagreb«, venec slovanskih narodnih pesmi, mešan zbor. 8. Majcen: »Slovenec sem«, venec slov. pesmi, godba. 9. Alešovec: »Eno ure doktor«, šaljiva igra v jednem dejanju. 10. Ples in prosta zabava, ki traja do polnoči. Pri veselici in plesu svira Sv. Ivanska godba pod vodstvom g. I. Bernetiča. Začetek veselice ob 5. in pol pop. Vstopnina k veselici 50 st. (25 nvč.); k plesu 40 st. (20 nvč.); otroci do 14. leta so vstopnine prosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODEBOR.

»Trgovsko izobraževalno društvo« javlja svojim členom, da se udeleži »Sokolove« slavnosti v Devin dne 25. t. m. Odhod ob 3. uri popold. s parnikom s pomola sv. Karla. Oni, ki se žele udeležiti, vdobijo vstopnico pri društvenem blagajniku na licu mesta.

ODEBOR.

Vesti iz ostale Primorske.

× Odlikovanje. Profesorju na drž. realki v Gorici, g. Franu Plohu, je povodom njegovega umirovljenja podeljena naslov šolsvetnika.

× Dogodki v občini Dekanski. Pišejo nam od tam: Naš župan trdi torej, da je vse ostudna laž, kar se piše proti njemu. Naj le počaka, dobi že takih dokazov, da mu bo šumelo po ušesih!

Za danes le v naglici par vrstic v dokaz, kako malo vzroka ima naš župan za svojo »korajžo«.

Ravnokar pregleduje deželni nadzornik občinske račune. O tem so prišli na to, da je župan porabil več svoto denarja za zadnje volitve in da je ta vzgledni župan del v račun tudi znesek 3 K 98 st. (pod št. 485) za dve botiljki, s katerimi je na dan svoje izvolitve pogostil gosp. okr. glavarja Schaffenhauerja!

Kar se tiče paktiranja našega župana z Bennatijem radi volitev, pridemo že kmalu z jasnimi neovrženimi dokazi.

Na očitjanje, da ni hotel biti nikdar volilni mož, se brani župan, češ, da ima trgovino v Kopru in da je mnogo drugih, ki komaj čakajo na to čast! Ali dragi župan: iz istih razlogov bi bili mogli in morali odkloniti tudi čast župana! Vi pa izjavljate, da od županske časti ne odstopite!

Gospod župan hoče vse zvrčati na bivšega tajnika. A isti tajnik je bil do sedaj, zlasti pa o zadnji volitvi, njegov ljubljeneec. Sedaj pa, sedaj, ko je kocka pala, bi hotel župan uveriti, da je tajnik — naš. Sicer pa so vsi tisti neredi, ki so služili županu v pretvezo, da je odpustil tajnika, pridli sedaj na njega samega, na župana.

Župan se hvali, da je iztrebil ljuliko, ravno nasprotno je res: zasejal jo je, zasejal! Mi pa jo hočemo iztrebiti z vso energijo...! Sicer pa, kakor rečeno: na skorajšnje svidenje in — temeljito!!

× To je že naravnost provokacija! Pod tem naslovom nam pišejo iz Nabrežine: Pred par dnevi je slavno ces. kr. poštno ravnateljstvo poslalo semkaj — semkaj: v Nabrežino!! — poštnega ekspeditorja, ki ne zna nobenega drugega jezika, nego samo laški! To je vendar že višek, to je že zasmeševanje slovenskega prebivalstva v pokrajini.

Neka oseba je došla na poštni urad povprašat, da-li ni došla zanjo neka brzojavka, katero je pričakovala iz Gorice. A veste, kaj je naredil ta laški poštni ekspeditor?! Mesto da bi se bil vsaj opravičil, ker ne zna druzega nego laški, obrnil je jednostavno stranki hrbet! Da bi bil ta človek imel vsaj toliko obzirnosti do stranke, da bi jej povedal, da je ne ume, stranka bi ga bila morda potem vprašala po laški! Ali ne! Tako pa je morala stranka čakati, da je došel drug uradnik, ki jej je povedal, da je telegram došel!!

Take uradnike nam pošilja e. kr. poštno ravnateljstvo. Od nas pa zahtevajo že znanje treh jezikov, če prosimo za službo kakega — čednika! In tisti uradnik ni morda iz kake dežele, kjer govore samo laški jezik! Ne — iz Istre je, menda iz Vrsara. V kolikor pa jaz vem — oprostite, če ne vem prav! — je v Istri večina hrvatska in slovenska. Sl. poštno ravnateljstvo nas menda sodi kakor smo bili do sedaj — potpežljivi — osli, katerim je smeti nalagati vsako breme. Ali ve naj, da se spreminjajo časi in da smo se tudi mi začeli spreminjati žnjimi in da ne bomo več hoteli prenašati ravno vsacega bremena, ki bi se nesrečnemu primorskemu zistemu zljubljalo nakladati je na naša pleča.

× Nastrokovni obrtno-nadaljevalni šoli za klesarje v Nabrežini začne novo šolsko leto dne 2. septembra t. l. Vpisovanje se bo vršilo vsaki dan predpoludne do 31. t. m.

Ta šola je posebne važnosti zlasti za naš Kras, kateri hrani velike zaloge svetovno znanega kamena. Mnogi si je že zboljšal svoje revno stanje z našim kamnom. Kraševcem je še posebno priporočati, da dajo svoje sinove učiti v klesarstvu (kamuosestvu) pri kakem mojstru v Nabrežini. S tem zadobé mladeniči priložnost, da se v tukajšnji šoli tako izobrazijo v svoji stroki, da bodo pozneje lahko samostojno izvrševali vsakršno delo. Brez dobrega znanja se pa dandanes ne daje nič doseči. — Ako se ptujci tukaj izobrazijo in potem bogatijo z našim kamnom, zakaj bi domači ne storili tega?!

× Iz Dutovelj nam pišejo: V dne 17. avgusta t. l., na predvečer rjstnega dne našega vladarja, so gospa in gospiči hčeri gospoda višega e. kr. red. svetnika Ivana Budina iz Trsta, ki bivajo sedaj tu na letovišču, priredile kaj lepo razvtiljavo pred dvorcem in na dvorišču dedičev ranjenega gospoda Lozerja. — Istotako so e. kr. orožniki v Dutovljah odičili in razsvetlili kasarno. Zbralo se je mnogo ljudi, ki so občudovali lepo razsvetljava. Potem je došla domača godba, ki je zasvirala cesarsko pesem in več slovenskih pesem. Gosp. orožnik Senekovič je pogostil gošce, na čemer mu bodi izrečena iskrena zahvala. Rajanje je trajalo do 11. ure zvečer.

Dne 18. t. m., v dan rojstva Njeg. Veličanstva, je bila ob 6. uri zjutraj slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo in blagoslovom. Med mašo so neprestano pokali topiči, da se je radostno razlegalo daleč na okrog. Sv. maša je bila zgodaj zjutraj zaradi tega, ker so v bližini, v Skopem, imeli blagoslovljenje sv. Križevega pota in je bil tudi naš duhovnik povabljen na to slovesnost. V Krepljah je bilo istega dne ponovljanje cerkvenega blagoslova. Ob 10. uri smo imeli mašo, ki jo je daroval gosp. kapelan iz Tomaja; popoldne pa je bila ob 2. uri in pol božja služba. Tako smo lepo in dostojno proslavili rojstni dan našega vladarja.

Dutoveljski.

× Uvedenje brzojavne službe na e. kr. poštne uradu Omišalj. Na e. kr. poštne uradu Omišalj, v političnem okraju Lošin, uvedla se je dne 20. avgusta 1901 brzojavna služba (omejena dnevna služba).

× Nesreča v Pliskovci. Na 50-l. Josipa Godnika iz Tomaja zvrnil se je včeraj zjutraj na cesti blizu Pliskovce voz sena in ga močno poškodoval. Pripeljali so ga v tukajšnju bolnišnico; revež ima jedno nogo zlomljeno, spahnjeno rano in mnogo drugih ran.

Vesti iz Kranjske.

* Krava je iztaknila oko posestniku Iv. Vekarju iz Koč na trgu za živino v St. Petru pri Postojni. Krava se je branila muh in sunila Vekarja v levo oko, ki je takoj iztekel.

* Ta pa zna! Najprvo smo poročali, kako je tat bicikljev, Anžič, odkuril iz mestnih zaporov ljubljanskih, zaprši lepo vrata za seboj in pozdravlja prijazno redarja na ulici. Potem pa smo sporočili, da so v Solnogradu ujeli tička ter da ga povrnejo Ljubljani. Dostavili smo bili radovedno vprašanje: da-li bo še tako radovedno pozdravljal ljubljanske redarje? Ali zopet jo je nakuril siromašnemu orožniku, ki ga je spremljal v Ljubljano. Na vozu je hotel na stran in je v ta namen naprosil orožnika naj mu sname verigo. Orožnik je ugodil zahtevi in je spremil tička do stranišča v vagonu. Tiček pa je zaloputail vrata, potegnil zapah in — frk skozi okna stranišča, predno se je vlak ustavil. To se je zgodilo pri Medvodah, torej tik novo-staremu cilju, proti kateremu se je vozil spretni tiček. Ta pa zna; to mu morajo svečano priznati tudi vsi redarji in orožniki! Do sedaj menda še niso vjeli tička.

Vesti iz Štajerske.

— Ustreljenega so našli dne 14. t. m. v gozdu na takozvanem Dravskem otoku pri Središču jurista Feliksa Stampfla iz Grada. Bival je pri svojem striu dr. Spesiču ter je šel v zabavo na lov. Najbrže ga je ustrelil kak tatinski lovec iz maščevanja.

— Laž ima kratke noge! Nedavno so nemške novine zopet zagnale silen hrup, ker da sta dva slovenska doktorja napadla nekega celjskega Nemca z imenom — Polička. »Deutsche Wacht« je seveda hitro konstituirala strašno grozodejstvo. Dne 17. t. m. je bila sodna razprava radi tega »napada«, a na zatožni klopi je sedel — siromašni »napadaneec«, tožen od obeh »slovenskih doktorjev« radi žaljenja na časti in od državnega pravnega funkcionarja radi prestopka proti osebni varnosti. In tudi obsojen je bil veliki German z imenom Polička, ker mu je bilo dokazano, da je potegnil oster nož zavratno proti dru. Karlovšku. Zaključek — 12 dni zapore za ubogega »napadnega« Velikonemca. Sedaj imajo naši čitatelji nov dokaz, kako Nemei konstruirajo »dokaze o slovenskem barbarstvu«.

— Spomenikov avstrijskega junaštva ne morejo videti! V Mariboru so odpravili spomenik, vzidan v mestno deško šolo nekemu češkemu vojaku, ki se je za časa francoskih vojen hrabro boril proti sovražniku. Poleg tega je bil spomenik tudi zgodovinska znamenitost za vsacega tujca, ki je došel v Maribor. — Drugod čuvajo zgodovinske znamenitosti, hajlovci pa jih odpravljajo, ako jih isti spominjajo na avstrijsko podaništvo! V zameno pa postavljajo Bismarkove spomenike, otvarjajo Bismarkove ulice, in — uživajo vso protekcijo vladajočega zistema! Kaj čemo: tako je!

Vesti iz Koroške.

Novo planinsko kočjo so blagoslovili in otvorili dne 15. t. m. na Zahomski planini.

Slavnost je imela po vsem slovesen značaj. Prvikrat sv. maša na tej planini, lepo z zelenjem odičena nova kočja, slavolok, plapolajoče trobojnice in cesarske zastave, — slovenska trobojnica je celó vihrala z Vršiča (1816 m) — veselo petje znotraj in zunaj kočje, radostni obrazi udeležencev, vse to je vsakogar navdušilo.

Na Zahomski planini ne uživaš samo lepega razgleda na gorske velikane, posebno tja na višarsko stran, ampak lahko se podaš na bližnji Ojsternik (2035 m) in ti je odprta pot na druge zilsko-kanalske planine. Torej veselimo se Slovenci, da smo dobili na Koroškem v zilskih planinah novo planinsko zavetišče za letoviščarje in turiste ter narodno postojanko na naših dokaj potujčenih gorah!

Razne vesti.

Grozna vožnja po železnici. Na železnici Hinnveil-Effre-Aikov je med vožnjo strojevodja — znorel. Spustil je vlak v polen tek. Divje je drdral vlak in strojevodja ni dajal nikakih svarilnih znamenj. Kmalu pa je postavil v funkcijo piščal za dajanje znamenj in žvižgalo je zaporedoma, da je bilo kar vse

prestrašeno na vlaku. Blaznenec je namreč menil, da je črta zaprta z ovirami in to je bilo v rešitev popotnikom. Osojbe vlaka je hitelo k zaviraču in kurjaču se je posrečilo pripraviti zblaznega strojevodjo do tega, da je na neki postaji ustavil vlak. Ali nikdo ga ni mogel spraviti z lokomotive in že je hotel dalje drveti z vlakom. No, mej tem so hitro odklopili vlak od lokomotive in še le potem je siromak zapustil stroj, s čemer je bila odstranjena nadaljna nevarnost.

Brzojavna poročila.

Novi glavni urednik lista »Wiener Zeitung«

DUNAJ 23. (B.) Nj. Vel. cesar je imenoval profesorja na gimnaziju terezijanske akademije na Dunaju, dra. Evgena Guglia, vladnim svetnikom in glavnim urednikom uradnega lista »Wiener Zeitung«.

Car pojde na Nemško.

BEROLIN 23. (B.) Wolffova pisarna je izvedela, da je car vsprejel povabilo nemškega cesarja na večbe brodovja v Gdansk in da je to s posebnim ročnim pismom prijavil nemškemu cesarju.

Huda ura v Ameriki.

NEWYORK 23. (B.) Zadnje dni je na otokih Barbados in St. Vincent nenavadna huda ura prouzročila veliko škodo. Uničenih je mnogo ladij in pristaniških naprav v St. Vincentu.

O dogodkih na turško-bolgarski meji.

CARIGRAD 23. (B.) Generalni guverner iz Drinopolja se je podal na turško-bolgarsko mejo, da tam v družbi z bolgarskimi oblastmi določi, da-li je res turško vojaštvo zasedlo bolgarska tla, in če se je zgodilo tako, da, v zmislu dobljenih instrukcij, predvsem zaukaže, da se turško vojaštvo umakne.

Kitajska mislija v Nemčijo.

NEAPELJ 23. (B.) Princ Čun je dospel semkaj na krovu ladije »Bayern« s kitajsko misijo, ki je na potu v Nemčijo.

Dr. Edvard Slavík

je odprl svojo

odvetniško pisarno

v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstropje, (telefon št. 870.)

Uradne ure: ob delavnikih od 8 zjutraj do 4 pop. „ nedeljah „ 8 „ „ 12 „

Meseca avgusta je pisarna ob nedeljah zaprta.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGE:
Via Tessa, vogal Piazza Rosario št. 2
Via Limitanea (šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene. X X X
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, try Giovanni 5. (Palača Diana).
— Moje pohištvo donese srečo. —
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Razglas dražbe.

Dne 8. septembra t. l. med 9 in 12 uro popoldne vršila se bo v tukajšnjem obč. uradu javna zmanjševalna dražba za oddajo dela pri popravilu občinske hiše v Marezigah.

Delo proračunjeno je na K 2862-20 vdeležniki položiti morajo pri dražbi 10% kaveijo v znesku 282 kron.

Delo se bo oddalo najcenejšemu ponudniku.

Načrt dela in natančnejši pogoji razvidni so v uradnih urah v podpisnem uradu.

Županstvo Marizige.

dne 18. avgusta 1901.

Babič
župan.

Vajenca

14 do 15 let starega se išče za krojaško obrt v Trstu. Naslov pové uprava »Edinosti.«

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti »Isola Chiozza.«)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modrei, umetne roke in noge, berglje, eranični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensorji, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.

Pevovodjo išče

pevsko društvo „Kolo“ v Trstu. Isti mora biti teoretično in praktično izvežban v poučevanju petja; imel bi priliko podučevati tudi druga društva v bližini mesta. Natančnejši pogoji se izvevó pri predsedništvu »KOLA«, ulica Molin piccolo št. 1.

V najem se odda

hiša in krčma z velikim hlevom, ležeča v Lokvi ob skladištni cesti, eventualno nekoliko zemljišča. Več se poizve pri upravi »Edinosti«.

Kupi se

mal obrabljen štedilnik z dvema ali tremal luknjama. Natančnejše pri F. Kravos-u, ulica Molin piccolo št. 1 I.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica »Alla città di Londra« z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nuove 3 (Brumerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjeve 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moškega (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korninu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške no meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovjijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Teodor Slabanja

srebrar

v Gorici, ulica Morelli št. 12, priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Tehnični urad.

Ustanovljeno 1877.

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vogal Via Vienna).

Zaloga strojev in tehničnih priprav.

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjetij vseh vrst.

Inštalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „OTTO.“

Motori na veter in vodno moč.

Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd.

Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za stavbišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle.

Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železnate traverse. Cement »Portland« in »Romano. Olja za kolesa in masti.

VELIKA ZALOGA

stiskalnice za olje in vino, čistilnice, rešetalnice, mlinov za zrna mleti, slamoreznic, kakor tudi vseh poljedeljskih strojev.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Velika zaloga koles

po najnižjih cenah. Nova kolesa I. vrste od Kron 150—200, vže rabljene kolesa po K 80, 90, 100. Pneumatiki, dobre vrste K 9.— Cevi K 5.— Ceniki gratis. Vsi deli jednako po ceni.

K 18.

Neprekosljiv v svojem delovanju, najpripravljenši šivalni stroj na roko »The juvel« šiva vsako snov, debelo ali tenko in tudi najmočnejše sukno in platno. Cela sestava je od železa in jekla, fino poliran, s premenljivo na zobno kolo, šivanj, posodico, ključem in potegovalcem vijakov, teža 5 kg. K 18.— Singerjev za dvojno šev 36.—

Največja novost!

Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon, dobre sestave in nizke cene veliko zanimanje. Posebno fini akordeon, 10 tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridržavalec, 2 dvojna meha z okovi od jekla, odprt klavirnat od niklja, močen, širok, krasen glas, 35 cm velik krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okov, od niklja, godba jednaka 2 korom, lahka priročna. Cena s solo K 9.— na ogled po povzetju, ako ne ugaja, vrnem denar.

Najnovije, velika novost! Fotografski popolen stroj Kr. 3.80 s kojim zamore napraviti vsak brez prejšnje znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5. Cena kompletnega stroja z vsemi potrebščinami in navodilom s krasno škatljico Kr. 3.80. Velik stroj z objektivom in neštevilnimi potrebščinami Kr. 6.— Za zunanje naročbe se zaračuna zaboj 70 vin.

M. Rundbakin — zaloga

Dunaj. — IX Berggasse 3 — Dunaj.

Ceniki gratis in franko.

Grand Hôtel-Restaurant Obelisk

OPČINA

Nova lastnika ravnatelj Berrettini & Cattaneo.

Valikanski vrt in veranda. — Krasen razgled.

Izvrstna kuhinja || Pizensko in Kulmbaško pivo.

dobro perskrbljena vsaki čas. || Specijaliteta: Kraški teran.

KEGLJIŠČE. — LAWN-TENNIS. — KROGLJIŠČE. — BILJARD. — TELOVADNE PRIPRAVE.

| Telefon št. 657. |

Ob nedeljah in praznikih v lepem vremenu vozne zveze od restavracije »Central Pilsen« na Opčino.

Najzmernejše cene. Točno postrežbo vodi lastnika-ravnatelj osebno.

Vsakojaka pojasnila daje in slučajna naročila prejmlje gospod BERRETTINI

»Nova restavracija Centrale Pilsen«, (Trst Via Torrente 10)

z vrtom, kamor ne pride prah, ker je v zavetju. || Kegljišče. ||

Izvrstna kuhinja dobro perskrbljena vsaki čas. — Poštene cene. — Najtočnejša postrežba.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

■ najugodnejša gostilna ■

PLZENSKO PIVO SILBEREGG

po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah

zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.

Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša

vina: opollo, istrsko črno in belo.

A. BUCHBINDER

Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.

Zaloga mebljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konkurence.

Remeljni v velikem izboru, bukove debal orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopajice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderin št. 10.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4-

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega.

— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovs, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernimi cenami.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in semajudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Velika zaloga

pohištva in tapecarij

po najnižjih cenah

v ulici Chiozza št. 4., I. nadstr.

Prosi se za blagohoten obisk, da se v resičnosti prepriča.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijnanju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX